

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: Č. a. s., zastoupeného JUDr. Karlem Muzikářem, advokátem se sídlem Praha 1, Křížovnické nám. 1/193, proti žalovanému Českému telekomunikačnímu úřadu, Praha 9, Sokolovská 219, o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 21. 5. 2002, čj. 12595/2002-611, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 9. 2003, čj. 28 Ca 445/2002 - 108,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.
- II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále též stěžovatel) domáhá zrušení shora označeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla jeho žaloba proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 21. 5. 2002, čj. 12595/2002 - 611 odmítnuta. Tímto (posledně uvedeným aktem), označeným jako cenové rozhodnutí č. 03/PROP/2002 a publikovaným v Telekomunikačním věstníku byl stanoven „způsob výpočtu cen za propojení veřejných pevných telekomunikačních sítí pro poskytování telekomunikačních služeb, zprostředkování přístupu uživatelů ke službám sítě Internet prostřednictvím připojovacího bodu a minimální ceny za propojení veřejných telekomunikačních sítí pro poskytování telekomunikačních služeb, zprostředkování přístupu uživatelů ke službám sítě Internet prostřednictvím připojovacího bodu“.

Stěžovatel v kasační stížnosti s odkazem na ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s. vyslovuje nesouhlas s právním názorem vyjádřeným v napadeném rozhodnutí, že jde o rozhodnutí v soukromoprávní věci, konkrétně rozhodnutí o sporu o závazkový vztah mezi provozovateli telekomunikačních sítí a nejedná se tedy (dle názoru městského soudu) o věc správního soudnictví. Podle stanoviska stěžovatele dotyčné cenové rozhodnutí je rozhodnutím o právech a povinnostech v oblasti veřejné správy a nebyl tedy dán důvod k odmítnutí žaloby podle ustanovení § 68 písm. b) s. ř. s.

V doplnění právní argumentace stěžovatel uvedl následující: Cenové rozhodnutí č. 03/PROP/2002 bylo vydáno Českým telekomunikačním úřadem s výslovným odkazem na jeho veřejnoprávní správní a regulatorní pravomoci dle § 95 bodu 7 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o telekomunikacích“), dle § 78 odst. 2 zákona o telekomunikacích, a dále dle § 2b odst. 2 zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů. Navíc Český telekomunikační úřad stanovil v cenovém rozhodnutí č. 03/PROP/2002 zcela mimo rozsah své pravomoci (jak blíže popsáno v žalobě) minimální, respektive pevné ceny za propojení veřejných pevných telekomunikačních sítí pro poskytování telekomunikačních služeb zprostředkování přístupu uživatelů ke službám sítě Internet. Cenové rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, č. 03/PROP/2002 tak představuje vrchnostenský správní akt, jímž Český telekomunikační úřad z pozice vykonavatele veřejné správy uložil stěžovateli určitou povinnost, respektive jej takto z nerovné pozice reguloval v oblasti cen za propojení.

Podstatou tohoto řízení před soudem je proto zejména porušení veřejného subjektivního práva stěžovatele (jak blíže popsáno v příslušné žalobě), aby Český telekomunikační úřad coby vrchnostenský orgán správy telekomunikací vykonávající na daném úseku mimo jiné působnost při uplatňování, regulaci a kontrole cen za propojení vůči němu uplatňoval tuto svou státní moc pouze v případech, v mezích a způsobem stanoveným zákonem.

Dále stěžovatel tvrdí, že cenové rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu č. 03/PROP/2002 bylo vydáno mimo správní řízení, z vlastní iniciativy Českého telekomunikačního úřadu, postrádá jakékoliv prvky smluvní autonomie a dispozice s řízením ze strany dotčených subjektů (zejména pak stěžovatele) a rozhodně jej nelze považovat za projev quasi-judiciálního rozhodování konkrétního sporu mezi rovnými subjekty ze strany správního orgánu. Jedná se právě naopak o zcela zřejmý případ výkonu veřejné správy a aplikace čistě veřejného práva správním orgánem, jenž je charakteristický nerovným postavením subjektů mimo jakýkoliv konkrétní soukromoprávní vztah. Nejedná se tedy o rozhodování v soukromoprávním sporu

a není dána pravomoc dle § 244 o. s. ř., jež dopadá pouze na spory nebo jiné právní věci vyplývající z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů.

Stěžovatel souhlasí s obecným závěrem Městského soudu v Praze o tom, že smluvní vztah týkající se propojení telekomunikačních sítí mezi jednotlivými provozovateli telekomunikačních sítí, je vztahem soukromoprávním. Takový závěr by bylo správné aplikovat v případě, že by se jednalo o správní rozhodnutí dle § 40 odst. 2 zákona o telekomunikacích, kdy je správním rozhodnutím Českého telekomunikačního úřadu mezi konkrétními subjekty nahrazována smlouva o propojení mezi konkrétními subjekty, nebo o rozhodnutí ve sporném řízení ohledně konkrétního sporu o cenu za propojení dle § 78 odst. 5 zákona o telekomunikacích, na kteréžto zákonné ustanovení se ČTÚ v napadeném rozhodnutí účelově odvolal, ale jež na danou situaci v žádném případě nedopadá ani se nevztahuje.

V daném případě se však o žádný soukromoprávní spor mezi provozovateli telekomunikačních sítí nejedná a cenové rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu č. 03/PROP/2002 se žádného konkrétního smluvního vztahu ani konkrétního propojení telekomunikačních sítí netýká. Městský soud v Praze tak při svém rozhodování vycházel z nesprávného právního závěru o předmětu daného řízení, neboť skutečným předmětem není soukromoprávní spor, ale vrchnostenská regulace cen mimo konkrétní právní vztah dvou nebo více rovnoprávních subjektů.

Skutečnost, že shora uvedené rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu je nutno přezkoumávat ve správním soudnictví podle soudního řádu správního, zcela zřejmě vyplývá i ze zřejmé nemožnosti uplatnit na daný případ procesní pravidla dle části páté o. s. ř., mimo jiné ve vztahu k formulaci petitu, dispozici s řízením, vymezení účastenství, rozsahu posouzení ze strany soudu a obsahu rozsudku. Jen stěží si tak lze například představit, že by soud příslušný dle části páté o. s. ř. nahradil napadené cenové rozhodnutí č. 03/PROP/2002 vlastním rozhodnutím v případě, že by shledal žalobu důvodnou.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti toliko poukázal na to, že žalobou napadené cenové rozhodnutí bylo zrušeno cenovým rozhodnutím ze dne 23. 9. 2003, č. 04/PROP/2003, důvod k vedení dalšího sporu zanikl a nehodlá se tedy k dané problematice vyjadřovat.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení, přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Nedohodnou-li se smluvní strany o ceně za propojení, použijí podle ustanovení § 78 odst. 2 zákona o telekomunikacích způsob výpočtu cen stanovený úřadem

(tj. Českým telekomunikačním úřadem). Úřad stanoví způsob výpočtu cen za propojení cenovým rozhodnutím.

Podle ustanovení § 78 odst. 5 téhož zákona, ve znění účinném v době vydání napadeného cenového rozhodnutí, o sporech v oblasti cen za propojení rozhoduje Úřad podle zvláštního předpisu.

I když žalovaný vydání napadeného rozhodnutí odůvodnil jak odkazem na § 78 odst. 2 zákona o telekomunikacích, opravňujícím ho k vydání cenového rozhodnutí, tak i o ustanovení § 78 odst. 5 zákona o telekomunikacích, v tehdy účinném znění, je třeba vycházet ze samotného obsahu napadeného rozhodnutí. Tím je zcela nepochybně cenové rozhodnutí ve smyslu § 78 odst. 2 zákona o telekomunikacích (věta druhá), neboť v obecné podobě, bez vztahu ke konkrétnímu sporu konkrétních smluvních stran a konkrétní smlouvě o ceně za propojení, obecně reguluje cenu za propojení. Rozhodnutí je i formálně označeno za „cenové rozhodnutí“ a je zveřejněno způsobem zákonem předepsaným pro cenová rozhodnutí. Je pak nerozhodné, zda k vydání takového cenového rozhodnutí přistoupil žalovaný z vlastního podnětu či z podnětu zájemců o uzavření smluv o propojení sítí se žalobcem.

Cenové rozhodnutí je nepochybně rozhodnutím, jímž správní orgán autoritativním vrchnostenským rozhodnutím a bez vztahu ke konkrétním smluvním stranám stanoví obecná pravidla pro stanovení ceny za propojení a je ho třeba považovat za veřejnoprávní regulaci v oblasti cen. Věc proto nepatří do věcné příslušnosti soudů rozhodujících věci soukromého práva.

V podrobnostech je možno plně odkázat na právní stanovisko vyjádření v usnesení zvláštního senátu zřízeného dle zákona č. 131/2002 Sb., ze dne 9. 7. 2004, čj. Konf. 92/2003 – 18, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 336/2004, Nejvyšší správní soud neshledal důvod na právních závěrech a zde uvedených ani v této věci cokoliv měnit.

Nemůže tedy obstát závěr městského soudu, že se jedná o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci. Nejvyšší správní soud dále posoudil, zda nebyl dán jiný důvod k odmítnutí žaloby, zejména, zda žalobou napadené cenové rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 a 2 s. ř. s.

Podle těchto ustanovení kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonnost rozhodnutí.

Ve správním soudnictví je tedy možno přezkoumat (podle hlavy II dílu 1 s. ř. s.) správní akty, které jsou resp. byly v teorii označovány též jako konkrétní správní akty či individuální správní akty na rozdíl od normativních správních aktů. Takovýmto správním aktem je jednostranný správní úkon (rozhodnutí), kterým správní úřad v konkrétním případě řeší právní poměry jmenovitě určených osob. Pro správní akt (v tomto smyslu) jsou pojmově určující tyto znaky:

- jednání příslušného správního úřadu (popřípadě jiného orgánu) na základě zákona,
- jednostranný autoritativní výrok o právech a povinnostech nepodřízených subjektů (vnější působnost správního aktu),
- bezprostřední právní závaznost,
- konkrétnost věci, jakož i subjektů, jimž je správní akt určen

(viz. Hendrych D. a kol. Správní právo, obecná část, 5. rozšířené vydání, Praha: C. H. Beck, 2003, str. 116).

Takovouto povahu však napadené cenové rozhodnutí nemá, neboť se jedná o akt abstraktní (normativní povahy). Žaloba tedy měla být odmítnuta, nikoli však podle ustanovení § 68 písm. b), ale dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Pro úplnost je třeba uvést, že předmětnou žalobu nebylo možné nyní posuzovat jako návrh na zahájení řízení podle § 101a a násl. s. ř. s. ve znění zákona č. 127/2005 Sb. (řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části). Při nedostatku příslušných přechodných ustanovení nelze možnost tohoto nového soudního přezkumu vztáhnout na žaloby a rozhodnutí vydaná před účinností této novely. Navíc pak při rozhodování o kasační stížnosti, která je bezesporu mimořádným opravným prostředkem, není ani možné na posuzování zákonnosti napadeného rozhodnutí vztahovat zákonná ustanovení, která v době tohoto rozhodnutí ještě nenabyla účinnosti.

Ze všech těchto skutečností tedy vyplývá, že kasační stížností napadené usnesení, tj. výrok o odmítnutí návrhu (žaloby) odpovídá zákonu, byť městský soud vycházel (v odůvodnění) z odlišných právních závěrů.

Proto byla kasační stížnost zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovateli, který neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nepřísluší právo na náhradu nákladů

řízení. Žalovanému pak, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady v tomto řízení nad rámec běžných výdajů nevznikly. Proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. května 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu